

Primjer broj 2

2-1: Dat je Bilans stanja / Iskaz o finansijskom položaju preduzeća „AS“ na dan 31.12.20X3. godine. U narednom periodu desilo se nekoliko značajnih poslovnih promjena, koje su uticale na pozicije: sredstva, kapital, obaveze, rashodi i prihodi. Koristeći proširenu računovodstvenu jednakost ($S+R=K+P+O$), evidentirajte nastale promjene u tabeli, a zatim sastavite Bilans stanja na dan 31.12.20X4:

Bilans stanja			
Aktiva		Pasiva	
Stalna imovina	140.500	Sopstveni kapital	160.400
Zemljište	95.000	Akcijski kapital	147.000
Oprema	37.000	Emisiona premija	3.400
Ispravka vrijednosti opreme	(20.000)	Statutarne rezerve	3.000
Učešća u kapitalu kod pravnih lica	28.500	Neraspoređeni dobitak	7.000
Obrtna imovina	39.200	Obaveze	19.300
Materijal	6.700	Dugoročni krediti	10.000
Nedovršena proizvodnja	4.500	Rezervisanja	3.000
Kupci	8.000	Dobavljači	4.300
Roba	13.000	Primljeni avansi	2.000
Tekući račun	7.000		
Ukupno	179.700	Ukupno	179.700

- 1) Prodat je dio robe iz magacina, prema fakturi broj 111. Nabavna vrijednost prodate robe je 4.000€, a roba je prodana za 6.500 €. Kupac još uvijek nije izmirio svoje dugovanje.
- 2) Preduzeće je u proizvodnom procesu potrošilo materijala u vrijednosti od 4.000 € (trebovanje br.2).
- 3) Donijeta je odluka o povećanju akcijskog kapitala iz cjelokupnog neraspoređenog dobitka.
- 4) Povučeno je ulog učešća u kapitalu preduzeća „IMG“ u iznosu od 2.600 €. Novac je uplaćen na tekući račun (izvod).
- 5) Stigao je račun za potrošenu električnu energiju. Po fakturi broj 625, vrijednost potrošene električne energije je 1.200 €. Dugovanje još uvijek nije izmireno.
- 6) Potrošeno je 200 kg materijala jedinične vrijednosti 1.5 €/kg (trebovanje br.7).
- 7) Platili smo fakturu broj 635 koja je došla u preduzeće prethodnog mjeseca. Faktura je bila prema dobavljaču „Gradmont“ za nabavku maziva za mašine, vrijednosti 1.350 €.

2-2: Računovodstvena načela predstavljaju osnovna računovodstvena pravila kojima se precizno uređuju računovodstvene kategorije, i to poslovna imovina (sredstva, obaveze i kapital) kao i prihodi i rashodi koji nastaju kao posljedice poslovnih događaja. Provježbajte osnovna računovodstvena načela odgovarajući na sledeća pitanja:

- a) Vlasnik preduzeća „AS” je otvarajući poslovnu poštu 19. 6. 20XX. uvidio da je stigao račun za telefon za mesec maj, koji je i prosljedio knjigovodi, sa naznakom „Evidentirati u tekucem mesecu“. Diskutujte da li je vlasnik preduzeća dao ispravnu sugestiju knjigovodi?
- b) Vlasnik preduzeća „AS“ je sklopio poslovni ugovor sa preduzećem „MK & A“ DOO da se u periodu od 15. do 18.7. 20XX. izvedu elektroradovi na brvnari u vrijednosti od 1.500 €. Ugovorom je precizirano da isplata bude realizovana početkom narednog meseca. Dobijajući mesečni izvještaj, vlasnik preduzeća, Bojan, je uočio da je knjigovođa evidentirao prihod od usluge u iznosu od 1.500 € u julu mesecu i zatražio od knjigovođe da koriguje navedenu grešku. Razmotrite navedenu situaciju i diskutujte o tome da li je vlasnik Bojan u pravu.
- c) Kako biste vlasniku Bojanu objasnili šta se podrazumijeva pod pojmom „tok rentabiliteta“, a šta pod pojmom „novčani tok“ i zašto se kaže da „tok rentabiliteta“ nije isto što i „novčani tok“?
- d) Vlasniku Bojanu je knjigovođa dostavio finansijske iskaze kako bi ga informisao o finansijskoj poziciji, rentabilnosti i likvidnosti. Posmatrajući prvi u nizu finansijskih iskaza – Iskaz o finansijskoj poziciji /Bilans stanja/ vlasnik Bojan je uočio da su navedene dvije kolone: prva koja nosi oznaku „Tekući period“, i druga, označena sa „Prethodni period“. To isto je zapazio i kod Iskaza o ukupnom rezultatu /Bilans uspjeha/. Njegov komentar je da je to suvišno i neracionalno. Diskutujte da li je vlasnik Bojan u pravu?
- e) Vlasnik Bojan je uočio da u Bilansu stanja postoji jednakost između lijeve (aktiva) i desne (pasiva) strane. Ta vjerovatnoća da se uspostavi jednakost mu je bila jako čudna, jer je uočio da postoji razlika između rashoda i prihoda u Bilansu uspjeha. S obzirom na završeni profesionalni background vlasnika preduzeća „AS“, a uzimajući u obzir da se nalazite u poziciji njegovog poslovnog savjetnika, od Vas je sâm vlasnik zatražio da mu pojasnite ovu situaciju. Nastojte da pronađete pristupačan način koji je razumljiv za vlasnika preduzeća.